

INSPEKCJA WETERYNARYJNA

POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII

w GRUDZIĄDZU

wg rozdzielnika

Nasz znak: **PIWz.070.69.2023**

Dot. sprawy nr: **WIWz.913.2.2.2023**

pismo z dnia: 28 marca 2023 r.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Grudziądzu w związku z dynamicznie rozwijającą się sytuacją epizootyczną w Polsce w zakresie wścieklizny u zwierząt przesyła w załączeniu materiały informacyjne z prośbą o realizację i rozpowszechnienia drogą zwyczajowo przyjętą wśród właścicieli i hodowców zwierząt naszego powiatu.

INSPEKCJA WETERYNARYJNA
Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Grudziądzu
Anita Cieciora
Anita Cieciora

Załączniki:

1. Prezentacja wścieklizna 2023 r.
2. Ulotka informacyjna.

Otrzymują:

1. PHU DANIEL Artur Zielaskowski Ośrodek Opieki nad Zwierzętami Węgrowo 4, 86-300 Grudziądz,
2. MZK Sp. z o. o. ul. Dworcowa 47, 86-300 Grudziądz, Centrum Opieki nad Zwierzętami ul. Przytulna 1, 86-300 Grudziądz,
3. Nadleśnictwo Jamy , Jamy 5, 86-318 Rogóźno,
4. Przychodnia Weterynaryjna lek. wet. Piotr Kotewicz, lek. wet. Andrzej Ługiewicz ul. Dąbrowskiego 11/13, 86-300 Grudziądz,
5. Gabinet Weterynaryjny lek. wet. Grzegorz Więckowski ul. Dworcowa 27-31, 86-320 Łasin,
6. Gabinet Weterynaryjny lek. wet. Leszek Dubowski, 86-330 Melno 13,

7. Firma Handlowo – Usługowa Piotr Albanowski ul. Podgrodzie 14, 87-220 Radzyń Chełmiński,
8. Gabinet Weterynaryjny 86-330 Mełno 22,
9. Gabinet Weterynaryjny „WETERYNARIA”, 86-318 Rogóźno,
10. Klinika Weterynaryjna Verum ul. Konstytucji 3 Maja 50, 86-300 Grudziądz,
11. Przychodnia dla Zwierząt „TROPUS” ul. A. Asnyka 7, 86-300 Grudziądz,
12. Gabinet Weterynaryjny ul. Kalinkowa 1, 86-300 Grudziądz,
13. Gabinet Weterynaryjny EqVet ul. Kościuszki 15, 86-300 Grudziądz,
14. FHU „REKSIO” Barbara Celińska ul. Jackowskiego 43, 86-300 Grudziądz,
15. „CLINIVET” Przychodnia Weterynaryjna ul. Krzyżowa 2A, 86-300 Grudziądz,
16. Przychodnia Weterynaryjna „Rudy Kot” ul. Kustronia 3, 86-300 Grudziądz,
17. Przychodnia Weterynaryjna „Nad Wisłą” s. c. ul. Jana III Sobieskiego 29, 86-300 Grudziądz,
18. Gabinet Weterynaryjny „Vet Puls” ul. Legionów 69, 86-300 Grudziądz,
19. Gabinet Weterynaryjny lek. wet. Celina Obidzińska – Michno ul. Tatrzańska 16, 86-300 Grudziądz,
20. Gabinet Weterynaryjny Leczenie i Rozród Bydła Vetmar Mariusz Gardzielewski ul. Chełmińska 188, 86-300 Grudziądz,
21. Przychodnia Weterynaryjna Łapa w łapę s.c. Kamila Tarkowska, Judyta Dulka, ul. Waryńskiego 30, 86-300 Grudziądz,
22. Przychodnia Weterynaryjna HelpVet Anna Szczęsna-Tysarczyk, ul. Królewska 7 lok. 56, 86-300 Grudziądz,
23. Burmistrz Miasta i Gminy, Urząd Miasta i Gminy w Radzynie Chełmińskim, ul. Towarzystwa Jaszczurczego 9, 87-220 Radzyń Chełmiński,
24. Burmistrz Miasta i Gminy, Urząd Miasta i Gminy w Łasinie, ul. Radzyńska 2, 86-320 Łasin,
25. Wójt Gminy Grudziądz, Urząd Gminy w Grudziądzu, ul. Wybickiego 38, 86-300 Grudziądz,
26. Wójt Gminy Gruta, Urząd Gminy w Grucie, Gruta 244, 86-330 Mełno,
27. Wójt Gminy Rogóźno, Urząd Gminy w Rogóźnie, Rogóźno 91B, 86-318 Rogóźno,
28. Wójt Gminy Świecie nad Osą, Urząd Gminy w Świeciu nad Osą, Świecie nad Osą 1, 86-341 Świecie nad Osą,
29. a/a.

WŚCIEKLIZNA 2022-2023
zagrożenie nadal aktualne

UWAGA!
OBSZAR ZAGROŻONY
WŚCIEKLIZNA ZWIERZĄT

Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Bydgoszczy
lek. wet. Izabela Smulska, lek. wet. Agnieszka Sienkwa
(opracowano na podstawie materiałów źródłowych IW, PIW-PIG
Puławy)
24.03.2023r.

RABIES Zero deaths by 2030

99% of rabies deaths are preventable

One death every 10 minutes

100% vaccine preventable

no bite no rabies

#rabies 28 September
World Rabies Day
www.who.int/rabies

KOMUNIKAT KUJAWSKO-POMORSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO LEKARZA WETERYNARIJ

WŚCIEKLIZNA
GROZNA CHOROBA ZWIERZĄT I LUDZI

SZCZEPACIWIEMCIĘTA GADAMIZNIECIE WYŚCIEKLIZNĄ

WŚCIEKLIZNA

Wścieklizna jest wirusową chorobą zakaźną dotykającą centralnego układu nerwowego, na którą wrażliwe są wszystkie gatunki ssaków, w tym ludzie. Okres inkubacji choroby wynosi od kilku dni do kilku miesięcy. Wirus wścieklizny jest wrażliwy na wysoką temperaturę i światło słoneczne, ale jednocześnie jest wysoce odporny na niskie temperatury.

Wirus wścieklizny przenosi się głównie poprzez kontakt śliny zakażonego zwierzęcia z uszkodzoną skórą lub błoną śluzową (pogryzienie). Zakażenie możliwe jest również m.in. drogą aerogenną, dospójkową lub poprzez transplantację narządów. W Polsce rezerwuarem wścieklizny jest lis rudy.

Wścieklizna jest obecnie jedną z najdłużej zrianych i najgroźniejszych chorób odzwierzęcych, która według danych WHO, rocznie powoduje około 70 tys. zgonów wśród ludzi. Lokalnie najwięcej śmiertelnych przypadków odnotowuje się w Azji i Afryce.

WŚCIEKLIZNA

Co zrobić w przypadku ugryzienia człowieka przez dzikie lub domowe zwierzę?

- ▶ Ważne jest aby jak najszybciej dokładnie przemyć wodą i mydłem ranę lub powierzchnię narazoną na kontakt ze zwierzęciem i skontaktować się z lekarzem medycyny.
- ▶ Każde ugryzienie człowieka przez dzikie zwierzę lub wzbudzające podejrzenie pogryzienie przez zwierzę domowe wymaga dokładnego sprawdzenia. Zdarzenie powinno zostać zgłoszone powiatowemu lekarzowi weterynarii

WŚCIEKLIZNA

Okres inkubacji wścieklizny

► Okres inkubacji choroby (czyli okres od momentu zakażenia do wystąpienia objawów klinicznych) jest różny i zależy m.in. od ilości wprowadzonego do organizmu wirusa, jego zjadliwości, wrót zakażenia (miejsca zranienia), charakteru (rozległości) ran oraz gatunku i wieku, wrażliwego zwierzęcia. Przyjmuje się, że okres inkubacji u zwierząt trwa od kilku dni do ponad 7 lat, przy czym przeważnie wynosi:

- u małych zwierząt (pies, kot, owca, koza, świnia) - od kilku do 90 dni;
- u dużych zwierząt (bydło, koniowate) - od kilku do 180 dni.

UWAGA !

- Zachowaj ostrożność
- Nie zbliżaj się do dzikich zwierząt!
- Nie zbliżaj się do zwierząt, np. wiewiórek, żuraw, (również tych mniejszych, np. wiewiórek, żuraw)
- Nie dotykaj podłych, dzikich zwierząt!
- Zgłoś każdy przypadek padnięcia dzikich zwierząt właścielowi Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii!
- Nie puszczaj bez opieki i kontroli zwierząt domowych!

Wścieklizna jest chorobą zakaźną zagrażającą zdrowiu i życiu człowieka. Zawsze śmiertelnym przebiegiem, z wyjątkiem szczepień profilaktycznych. Wirusy są odporne na światło i temperaturę.

Objawy wścieklizny

Choroba może mieć postać cichą lub szalową, a jej objawy są różne i zależą od gatunku zwierzęcia:

- psy - występuje niepokój, nadmierna pobudliwość, wściegostwo, spożywanie niejedzonych przedmiotów, wzmoczony popęd płciowy, agresja, ochryple szczekanie, śniotki, opadanie uszu, wypadanie języka, zez, niedowład kończyn i inne porażenia;
- koty - odnotowuje się podobne objawy jak u psów, przy czym zwierzęta chowają się ukatka, nieustannie miauczą, zachowują się agresywnie, a śmierć poprzedzona jest zwykle porażeniem kończyn;
- bydło - obserwuje się niestrawność i obniżone łaknienie, wzdęcie, zaparcie lub biegunkę, drżenie poszczególnych grup mięśni, śniotki, parcie na przeszkody, ciśnie rzyknięcie, objawy podobne do naturalnego położenia głowy lub ogona, chwytliwość porażenia kończyn tylnych;
- świnię - występuje lekkość, ochryple chrząkanie, kurcze w ruchy głowy i gryzienie ściółki;
- owce i kozy - odnotowuje się niepokój, wzmoczony popęd płciowy, ochryple beczenie, nagłe porażenia upadki;
- konie - obserwuje się wpadanie na ściany stajni, drgawki mięśniowe, objawy kolkowe i częste oddawanie moczu;
- zwierzęta dzikie - głównym objawem jest utrata wrodzonego lęku. Występuje także nadmierna przejawiająca się atakami na zwierzęta domowe, guszo i ludzi. Dodatkowo, w późnym stadium obserwuje się utratę zdolności lotu, nadpobudliwość na dotyk i dźwięk, przewracanie się na grzbiet i aktywność dzienną niespotykaną u zdrowych osobników.

Profilaktyka u zwierząt domowych

► W związku z coraz liczejszymi przypadkami wścieklizny w Polsce, w województwie mazowieckim u zwierząt wolno żyjących (m. in. lisów, nietoperzy, jenotów, saren) przypominam, że obowiązek regularnego ochronnego szczepienia psów przeciwko wściekliznie spoczywa na właścicielach! Posiadacze psów są obowiązani zaszczepić psy przeciwko wściekliznie w terminie 30 dni od dnia ukończenia przez psa 3 miesiąca życia, a następnie nie rzadziej niż co 12 miesięcy od dnia ostatniego szczepienia.

► W związku z możliwością kontaktu ze zwierzętami dzikimi zaleca się również szczepienie kotów wychodzących!!!!!!

Podejrzenie wścieklizny i dalsze postępowanie

W przypadku objawów nasuwających podejrzenie wścieklizny bądź też znalezienia martwego zwierzęcia (np. lis, nietoperz) sprawnie należy zgłosić do właściwego miejscowo powiatowego lekarza weterynarii, który oceni, czy podejrzenie jest zasadne.

Stwierdzenie wścieklizny w powiecie gostyńskim ok. 8 km od granicy z pow. włocławskim - obszar zagrożony obejmujący część gminy Baruchowo

DZIENNIK URZĘDOWY
Województwa Mazowieckiego

Adres: ul. Wolności 101, 61-001 Gostyń
Kontakt: 22 741 10 00

Wojewódzki Powiatowy Lekarz Weterynarii
Marek Bielecki

Profilaktyka u zwierząt dzikich

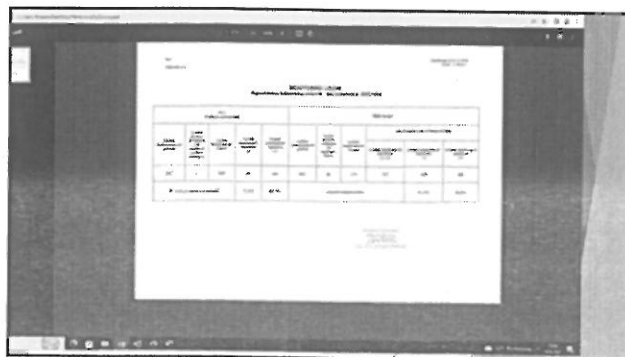
- ▶ Szczepienia ochronne lisów wolno żyjących
- ▶ Uwzględniając, iż w Polsce rezerwuarem wirusa wścieklizny jest lis rudy, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przeprowadzenia ochronnych szczepień lisów wolno żyjących przeciwko wściekliznie, na obszarach o największym ryzyku wystąpienia wścieklizny Inspekcja Weterynaryjna prowadzi szczepienia lisów wolno żyjących.
- ▶ Doustna szczepionka przeznaczona dla lisów znajduje się w blisterze zalopionym w przynętę. Przynęta ma za zadanie zachęcić zwierzę do pobrania szczepionki. Szczepionka rozrzuca jest z samolotów śmigłowca lub wykładana ręcznie. Wykładanie szczepionki poprzedzane jest akcją informacyjną. Informacja o terminie i sposobie przeprowadzenia szczepień ochronnych w miejscowościach położonych na obszarze, na którym dopła one przeprowadzane oraz w miejscowościach graniczących z tym obszarem przekazywana jest w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie.

Jesienna akcja szczepień lisów wolno żyjących p/wściekliznie

- ▶ Jesienna akcja szczepienia lisów wolno żyjących na terenie województwa kujawsko-pomorskiego odbyła się w dniach 13-14 września 2022 rok
- ▶ Zrzut lotniczy doustnej szczepionki przeciwko wściekliznie dla lisów wolno żyjących z lotniska w Watorowie (samoloty)
- ▶ Szczepieniem zostało objętych 6621,14 km² powierzchni województwa (pomniejszone o wskaźnik powierzchni wyłączonych ze szczepień, tj. terenów zurbanizowanych i akwenów wodnych)
- ▶ 198 635 dawek szczepionki w jednej akcji
- ▶ Średnia częstotliwość zrzutu - 30 dawek na km² powierzchni
- ▶ Liczba lisów odstrzelonych/dostarczonych próbek w ramach monitoringu w 2022 roku - 227
- ▶ Procent przyjęcia szczepionki- 82,4%
- ▶ Procent uodpienia - 38,6%

Jesienna akcja szczepienia lisów przeciwko wściekliznie na terenie woj. kujawsko-pomorskiego 13-14 września 2022 r. (9 powiatów w tym 2 częściowo)

WŚCIEKLIZNA

- ▶ Jesienną akcję szczepienia lisów wolno żyjących przeprowadzono na terenie następujących powiatów na terenie województwa kujawsko-pomorskiego:

powiat białostocki
powiat bydgoski
powiat chełmiński
powiat włocławski
powiat polubski, gm. Brzoźno
powiat alek sanderski
powiat radziejowski
powiat wiatrowski, gm. Ina
powiat wiatrowski, gm. Dębowa Łąka
powiat wągrowski, gm. Bystrok
powiat inowrocławski, gm. Opatówek
powiat toruński, gm. Lubisz
powiat toruński, gm. Czernikowo

Wiosenna akcja szczepień lisów wolno żyjących p/wściekliznie

- ▶ Zgodnie ze „Strategią doustnych szczepień lisów wolno żyjących przeciwko wściekliznie w 2023 roku” w 2023 roku realizacja akcji szczepień lisów wolno żyjących na terenie województwa kujawsko-pomorskiego planowana jest odpowiednio: wiosenna akcja szczepień w dniach 15 - 27 kwietnia 2023 r., jesienna akcja szczepień w dniach 21 września - 3 października 2023 roku (terminy zmienione po uzgodnieniu z GIW to: 27 marca - 14 kwietnia 2023 r. i 11 - 20 września 2023 r.)
- ▶ Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego wiosenna akcja szczepień planowana jest w dniach 30-31.03.2023 r. (termin zmieniony w uzgodnieniu z GIW)
- ▶ Szczepieniem zostanie objętych 6621,14 km² powierzchni województwa, co przy zrzucie 198 635 dawek szczepionki w jednej akcji ma zapewnić średnią częstotliwość zrzutu 30 dawek na km² powierzchni
- ▶ Zrzutem lotniczym doustnej szczepionki przeciwko wściekliznie dla lisów wolno żyjących na obszarze województwa kujawsko - pomorskiego, pomniejszonym o wskaźnik powierzchni wyłączonych ze szczepień, tj. terenów zurbanizowanych i akwenów w wodnych zostanie objęte 9 powiatów, w tym 2 częściowo

Dziękuję za uwagę

Co powinniśmy wiedzieć o wścieklicznie?

Co przenosi wścieklicznę?

Wścieklicznę mogą przenosić dzikie **zwierzęta leśne, gryzonie, czy nietoperze**. W Polsce rezerwuarem wściekliczny jest **lis rudy**.

Chore zwierzę

Zakażenie wściekliczną

Zakażenie występuje najczęściej w wyniku **zatkania śliny** chorego zwierzęcia **z raną** po ukąszeniu.

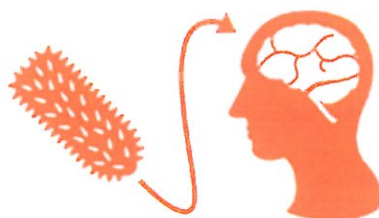
Po ugryzieniu **nie należy** od razu tamować krwawienia, ale **oczyścić ranę** środkiem antyseptycznym.

Z zabezpieczoną raną należy niezwłocznie udać się **do lekarza**.

Jak atakuje wirus wściekliczny?

Wirus rozmnaża się w **układzie nerwowym** i atakuje jego komórki.

Objawy zakażenia wściekliczną

W pierwszej fazie objawy podobne są **do grypy**. W drugiej fazie występuje **seria zaburzeń** prowadzących **do zgonu**.

Jak uniknąć zakażenia?

By zminimalizować zakażenie wściekliczną należy **unikać kontaktu** z dzikimi zwierzętami i **szczepić zwierzęta domowe oraz dzikie**. Na wścieklicznę szczepi się również osoby narażone zawodowo.

